

זֶה קָדָשׁ עִם פִּירְזֵשׁ מַתּוֹךְ מִדְבָּשׁ עַל הַפְּרִשָּׁה

לוח עמנואל היומי בזוהר'ק פרשת מדברי		
ח'לקו - פרשת יתרו		
מתקן מדברי	וילנא	יום
מב-כט'	געא	ראשון
מט-נה	געב	שני
נה-סב'	געג	שלישי
סב-ע'	עד - עה ע"א	רביעי
עה-	ע	חמישי
עה-פ'	געא	שישי
פ-פה	געב	שב"ק

פרק ו' קהילת תשפ"ב

עלון מס' 172

"לבעזה חי"ת ע"י מרכז מתוק מדברי ת.ד. 56155 ירושלים

יהושע הרגייש הפגם והגברת כה הקלייפה שע"י חטא העגל

ויקהל משה וגו', מאן אחר בניש לוז, אלא בגין דהו אינון ערבי רב בינויהו, אצטריך משה לאכנשא לוז וליחדא לוז מבינויהו.

ויקהל משה, רבי אבא פתח, (דברים לא יב) הקהיל את העם האנשים והנשים והטה, מה להלו
כללא דכלחו ישראל, אוף הכא כללא דכלחו ישראל, ומאן אינון שתין רבוא.

רבי אלעזר פתח קרא בישראל, בד נחית משה מן טורא דסיני, דכתיב (שמות לב ז) וישמע
יהושע את קול העם ברעה, ויאמר אל משה קול מלחה במחנה, וישמע יהושע, וכי
יהושע שמע ומשה לא שמע, אלא ודאי עד השטא יהושע לא היה יודע ומשה היה יודע,
אי הכי מהו ברעה.

מתוק מדברי

רבוע בני ישראל הגברים בלבד הטע, והם היו המנדבים לנדבת המשכן.

רבי אלעזר פתח קרא בישראל רבי אלעזר פתח לפירוש הפסוק בישראל שהקהלם משה בד נחית
משה מן טורא דסיני כשירד משה מן הר סיני, ומפרש מה הקהלם דכתיב וישמע יהושע את קול
העם ברעה, ויאמר אל משה קול מלחה במחנה, והקשה מש"כ וישמע יהושע, וכי רק יהושע שמע
וממשה לא שמע הלא אם היה נשמע קול התורעה עד שם היה גם משה שומע, ומתܪץ אלא ודאי עד
השטא יהושע לא היה יודע אלא ודאי עד עתה יהושע לא היה יודע שישראל חטא בעגל, וממשה היה
ידע אבל משה היה יודע ושמע הכל בעודו על הר סיני, لكن כתוב וישמע יהושע, אי הכי אם כן שייחסו
לא ידע עדין שהקהל היה בשביל העגל, מהו ברעה
למה אמר לשון רעה.

יהושע הרגייש הפגם והגברת כה
הקליפה שע"י חטא העגל

מש"כ ויקהל משה וגו' קשה מאן אחר בניש לוז
מאיזה מקום הקהיל אותם, הרי הרבה פעמים דבר
עמם ולא הצורך הכתוב לומר ויקהל, ואמר אל לא בגין
דהו אינון ערבי רב בינויהו אלא לפי שהערב רב היה
בינויהם, אצטריך משה לאכנשא לוז היה צrisk משה
להקהל אותם, וליחדא לוז מבינויהו וליחד אותם
מבנייהם במעשה המשכן, שלא היה עוד מעורבים עם
הערב רב בנדבת המשכן.

ויקהל משה, רבי אבא פתח לפרש מש"כ הקהיל
את העם האנשים והנשים והטה, מה
להלו כללא דכלחו ישראל אוף הכא כללא דכלחו
הינו כללות כל ישראל, אוף הכא כללא דכלחו
ישראל אף כאן מש"כ ויקהל ההינו כללות כל ישראל,
ומאן אינון מי הם, ואמר שתין רבוא הם ששים

אלא ברעעה בה' כתיב, דההוא קלא בסטרא אחרא הוה, ויהושע דהוה אנפוי דסירה, אסתפל בההוא קלא דהוה דסטרה דרעה, מיד ויאמר אל משה קול מלחה במחנה. בהיא שעתא אתברו תריין לוחי אבנא דהו בקדמיה, וכא אוקימנא, דאיינן אתייקרו על יdoi (דף כזה ע"ב) ונפלו ואתברו, מאי טעם, בגין דפרחו אתוון מגו לוחי אבנין.

ענין הסכנה כאשר נשים מלווות את המת

אמר רבי שמיעון, אלעזר ברี אנט וחברייא אסתמי גרמייכו אלין פلت יומין דלא תפוקון לביר, בגין דמלאך המות אשתחכח במתה, ואית ליה רשו לחייב, ובין דאתהיב ליה רשו לחייב, יכול לחייב לכל מאן דאתהזוי קמיה.

ותה, דבר נש דאתהזוי קמיה, סליק ואסטי עלייה, וארכר חובוי, ובעי דינא מקמי קדשא בריך

מתוק מדבר

מגו לוחי אבנין לפי שפרחו האותיות מן לוחות האבניים שהם נתנו רוח חיים באבני הלוחות, ועתה שפרח הרוח שלא תפגם נשארו האבניים בלי חיota והוכבדו על ידיו ונפלו ונשברו, וגם הם יתונכו ויהיו בעת תחיתת המתים.

(דף כזה ע"א-ע"ב, ובכיאורינו כרך ח ע"ג קפו-קפט)

ענין הסכנה כאשר נשים מלווות את המת

אמר רבי שמיעון, אלעזר ברี אנט וחברייא אסתמי גרמייכו אלין פلت יומין דלא תפוקון לביר אלעזר בני אתה והחברים הסתרו עצמכם שלשה ימים ותעסקו בתורה ולא תצאו לחוץ, בגין דמלאך המות אשתחכח במתה לפי שמלאך המתים נמצא בעיר, ריל שיש מגפה בעיר ורח"ל, ואית ליה רשו לחייב ויש לו רשות לחבל ולהשווית, בגין דאתהיב לה רשו לחבל ואינו שניתן לו רשות לחבל, יכול לחייב לכל מאן דאתהזוי קמיה יכול לחבל לכל מי שנמצא לפניו בגלי, וריל מי שלא נגורה עליו הגורה מועל לו שישתיר את עצמו, אבל מי שנגורה עליו הגורה ונקרה בשם שימות, זה אינו מועל שום הסתרה אלא תשובה ומעשים טובים.

ותה דבר נש דאתהזוי קמיה ועוד טעם שיכול מלאן המתות להמית בני אדם, לפי שאדם שנראה לפניו

ואמר אלא ברעעה בה' כתיב מלת ברעה הכתיב הוא בה' והקרי הוא ברעו בר', שבא לרמז שלא היה קולו של ר' שהוא קולו של בחינת התפארת הנקרה קול, אלא דההוא קלא בסטרא אחרא הוה שkol ההוא היה בסטרא אחרא הנקרה רעה, כפרש"י שהו מריעים ושמחים וצוחקים לפניו העגל, ויהושע דהוה אנפוי דסירה ויושע פניו הלבנה כלומר שהיה מושרש במלכות שבאה אחיזת החיצונים, אסתפל בההוא קלא דהוה דסטרה דרעה הסתכל וה התבונן והרגיש באותו הקול שהוא מצד הרעה, והרגיש שיישראל מגבירים כה הקליפה ופוגמים, כי אין הכוונה שייהושע שמע שמיעה גשמי, אלא שמע והבין שיש קול מלחמת החיצונים נגד מהנה הקדושה של השכינה, מה שאין כן משה שהו פניו כפני החכמה ואחיזתו היה בחינת התפארת, אין קול הקליפות נשמע אליו, لكن מיד ששמע יהושע את קול העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחה במחנה כולם קול מלחמת החיצונים המתגברים על הקדושה.

ואמר כי בהיא שעתא אתברו תריין לוחי אבנא דהו בקדמיה בשעה של מלחמת הסטרא אחרא בקדושה נשברו שתי לוחות אבני הראשנים, וכא אוקימנא דאיינן אתייקרו על יdoi (דף כזה ע"ב) ונפלו ואתברו והרי העמדנו שהוכבדו על ידו של משה ונפלו מידיו ונשברו, מאי טעם, בגין דפרחו אתוון

הוּא, וְלֹא אַתְּעָדֵי מִתְפָּנֶן, עַד דָּאֲתָךְן הַהוּא בָּר נֶשׁ, וְאַתְּיִהְיבָּ לִיהְ רְשׂוֹ וְקַטְילְ לִיהְ.

אמר רבי שמעון, האליהים, רובה דעתם לא מיתו עד לא מטה זמניהם, בר דלא ידע לאסתטרא גרמייהו, דהא בשעתא דmitta אפקי ליה מביתיה לבי קברי, מלאך המות אשכח ביני נשוי, אמאי ביני נשוי, דהכי הוא אורחוי מיום מא דפטין לתחוה, ובגינה גרים מותא לכל עולם, ועל דא כד קטיל בר נש, וגובי אשכחו עם mitta, עאל ביני נשוי בארכאה, ואית ליה רשו למקטל בני נשוא, ואסתפל באנפייהו בארכאה דאתחויאו קמיה, משעתא דמפקי ליה מביתיה לבי קברי, עד דאהדרו לביתיהו, ובגיניהם גרים מותא לבמה גובריין בעולם עד לא מטה זמניהם, ועל דא כתיב (משל ג' כ) ויש נספה בלא משפט, בגין דסליק ואסטין ואדרר חובי דבר נש קמיה קדשא בריך הוא, ואתדן על איינו חוביין, ואסתפל עד לא מטה זמניהם.

הנזהר מלהפגע בנשים שהרו מהלויה ניצול משליטה מלאך המות

מאי פקנתייה, בשעתא דנטלי mitta לבי קברי, יהדר בר נש (דף קזו ע"ב) אנפו, וישבוק לנשי בתר כתפיו, ואיי איינו מקדמי, יהפ לאחרורא, בגין דלא יתחז עמהון אונפין באונפין,

מתוך מדבר

ועל כן כשהוא ממית בן אדם, וגובי אשכחו עם mitta ואנשים נמצאים שם עם המת, והולכים לוותו, או מלאך המות עאל ביני נשוי בארכאה נכנס בין הנשים בעת הליכתם בדרך, ואית ליה רשו למקטל בני נשוא בארכאה (ס"ג טמ"ק וללא) ואו יש לו רשות להמית בני אדם בדרך, משעתא דמפקי ליה מביתיה לבי קברי עד דאהדרו לביתיהו משעה שמוציאים את המת מביתו לבית הקברות עד שהוחזרים לתחיהם, ובגיניהם גרים מותא לבמה גובריין בעולם עד לא מטה זמניהם ובשביל הנשים נגורם מיתה לכמה אנשים בעולם עד שלא הגיעו זמן למות, ועל דא כתיב ועל זה כתוב ויש נספה בלא משפט שמת בלא משפט הרاوي, וטעם הדבר בגין דסליק ואסטין ואדרר חובי דבר נש קמיה קדשא בריך הוא לפי שאו עליה ומסטין ומזכיר חטאיו של האדם לפני הקב"ה, ואתדן על איינו חוביין והוא נידון על אותם העונות, ואסתפל עד לא מטה זמניהם ומסתלק עד שלא הגיעו זמנו. (כתב בס' דמק אליעור, מטעם זה יש למנוע לנשים מללכת ללות את המת).

(דף קזו ע"א, ובכיאורינו ברוך ח עמי קצט-ר)

סליק ואסטין עליה, ואדרר חובי, ובאי דינא מקמי קדשא בריך הוא עולה למלחה ומסטין ומטרוג עליו, ומזכיר ענותיו, ומקש דין מלפני הקב"ה, ולא אתעדי מתפָן עד דאתדן ההוּא בָּר נֶשׁ ואינו סר שם עד שנידון זה האדם, ואותהיב ליה רשו וקטיל ליה וניתן לו רשות וחורג אותו, ואילו היה מסתיר את עצמו לא היה יכול לקטרג עליו ולהמתו.

אמר רבי שמעון, האליהים הוא לשון שבואה, רובה דעתם לא מיתו עד לא מטה זמניהם רוב בני אדם אינם מותים לפני שהגיע זמנם, בר הלא ידע לאסתטרא גרמייהו רק בשביל שאנים יודעים לשמר את עצםם, דהא בשעתא mitta אפקי ליה מביתיה לבי קברי כי בשעה שמוציאים את המת מביתו לבית הקברות, מלאך המות אשכח ביני נשוי מלאך המות נמצא בין הנשים, ושואל אמאי ביני נשוי למה דוקא בין הנשים, ואמר דהכי הוא אורחוי מיום מא דפטין לתחוה כי כך הוא דרכו מיום שפיתה את חווה, ובגינה גרים מותא לכל עולם, ועל דא כד קטיל בר נש נגורם מיתה לכל העולם, ועל דא כד קטיל בר נש

ולבדת דמחדרי מבי קברי, לא יהדר בהhoa ארחה הנשי קיימן, ולא יסתפל בהו כלל, אלא יסתטי בארחא אחרת, ובגין הבני נשא לא ידע ולא מסתכלן דא, רובה דעת מא אתדנו בדין, ואסתלקו עד לא מטה זמניהו.

אמר רבינו אלעזר, اي הכי טוב לבר נש דלא יוזיף למיטה, אמר ליה, לא, דהא בר נש דאסתרם בהאי גונא, אתחזוי לארכא דיומין, וכל שפנ לעלמא דאתמי.

פא חזי לאו למגנא אתקינו קדמאי שופר, לאמשכא מיטה מן ביתא לבי קברי, اي תימא דעתל מיטה ויקרא דיליה לחוד איה, לא, אלא בגין לאגנא על חייא, דלא ישלוט עלייהו מלאך המות לאסטאה לעילא, ויסטמرون מגניה.

מתוק מדבר

אמר רבינו אלעזר שאל מאביו ר'ש اي הכי טוב ליה לבר נש דלא יוזיף למיטה אם כן יותר טוב לאדם שלא יללה את המת, אמר ליה רבי שמעון אבי לא אין הדבר כן, דהא בר נש דאסתרם בהאי גונא כי האדם שומר את עצמו באופן זה כולם שאינו מסתכל בנשים, אתחזוי לארכא דיומין ראוי לארכות העולם הבא, כי הלוויות המת היא מהמצוות שארם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקرون קימת לו לעולם הבא.

פא חזי לאו למגנא אתקינו קדמאי שופר בא וראה לא בחנם תיקנו הראשונים לתקוע בשופר לאמשכא מיטה מן ביתא לבי קברי כמושכים ומויצאים את המת מביתו לבית הקברות, اي תימא דעתל מיטה ויקרא דיליה לחוד איה אם תאמיר שהוא בשביל המת ולכבודו בלבד, ואמיר לא אינו כן, אלא בגין לאגנא על חייא אלא הוא להגן על החיים, דלא ישלוט עלייהו מלאך המות לאסטאה לעילא ויסטמرون מגניה שלא ישלוט עליהם מלאך המת להסתין ולקרוג עליהם מעלה, והוא נשמרים ממנו, כי סגולת השופר שמעורר רחמים לעמלה ומחליש כח השטן שלא יסתין על ישראל, ועוד סגולתו שלל ידי שיחור לב האדם מוקול תקיעת השופר, ומיד יתלבש ביראת השם ולא יסתכל בנשים וישוב ביראת ה' בתשובה, אז אין השטןفتحון פה להסתין עלי, ונעקר מתחת רשותו של השטן. (דף קצ'ו ע"א-ע"ב, ובכיוורינוvr כרך ח ע"מ ר-רב)

הנזhor מלחפגע בנשים שחזרו מהלוויה ניצול משליות מלאך המות

ושואל מיי פקנתייה מה תקנתו שניצל מלאך המת, ואומר בשעתא דעתלי מיטה לבי קברי בשעה שנושאים את המת לבית הקברות, יהדר בר נש (דף קצ'ו ע"ב) אנפוי יחויר האדם את פניו, וישבוק לבשי בתר בתפוי ויעזוב את הנשים שליכו מחורי כתפיו, וαι אינון מקדמי ואם הנשים מקדימות והולכות לפני מתה המת, אז יקח לאחזרה הוא ייך לאחר, בגין דלא יתחזוי עמהון אנפין באנפין כדי שלא יתראה עמהן פנים בפנים ולא יסתכל בהם, כי המסתכל בהם עובר על (ויקלט יט 2) אל תפנו אל האليلים, ויש למלאך המת שליטה להשתין עליו למעלה, ולבדת דמחדרי מבי קברי לא יהדר בהhoa ארחה הנשי קיימן ואחר שחוזרים מבית הקברות לא יחויר בדרך ההיא שהנשים עומדות, ולא יסתפל בהו כלל ולא יסתכל בהם כלל, אלא יסתטי בארחא אחרת, כי אם אינו מסתכל יטה עצמו לכלת בדרך אחרת, כי הנשים או אין למלאך המת שליטה עלי, ובגין הבני נשא לא ידע ולא מסתכלן דא ולפי שבני אדם אינם יודעים ואני מסתכלים בדבר זה, רובה דעת מא אתדנו בדין רוב העולם נידונים בדין, ואסתלקו עד לא מטה זמניהו ומסתלקים מן העולם עד שלא הגיע זמן מיתם.

קול השופר דוחה את בח השטן

פתח ואמיר, (במדבר י ט) וכי תבואו מלחמה בארץכם על הארץ הצורר אתכם אתכם וגוי, וידיקנא על הארץ, דא מלאך המות, הצורר אתכם פדר, וקטיל לבני נשא, (ויאק לוז לח'יא), ובאי לקטיל אחרניין, מיי פקנתייה, והרעותם, אם בראש השנה דהוא יומא דינא לעילא, האי מלאך המות נחית לתפא, בגין לאשכח בעובדין לבני נשא, וסלקק לעילא לאסטה לוז, וישראל הדיעי דהא מלאך המות נחית לתפא, וסליק לעילא בגין למחיי קטיגורא עלייהו, מקדמי בשופר ליבבא עלייה, דלא יכול לוז, ולאגנא עלייהו, וכל שפנ בשעתא דעבד דינא וקטיל בני נשא ואשתחכח לתפא, וכל שפנ בשעתא דАЗולி לבי קברי, ואהדרו מבוי קברי.

מתוק מדבר

אח"כ למעלה להס廷 ולקטוג עליהם, וישראל הדיעי דהא מלאך המות נחית לתפא וישראל שודעים זה שמליך המות יורד למטה להשגיח במשיהם, וסליק לעילא בגין למחיי קטיגורא עלייהו ואח"כ עולה למיטה כדי להיות מטרוג עליהם, מקדמי בשופר ליבבא עלייה דלא יכול לוז הם מקדים לתקוע בשופר ליבב עליו להשתיקו שלא יוכל לטרוג עליהם, ולאגנא עלייהו ולהגן עליהם, וכל שפנ בשעתא דעבד דינא וקטיל בני נשא ואשתחכח לתפא וכל שפנ בשעה שעושה דין כלומר בשעת המגפה שמיית בני אדם ונמצא למיטה, ודאי ראוי להריע עליו בשופר בעת התפללה כדי שלא ישלוט על ישראל, וכל שפנ בשעתא דАЗולי לבי קברי ואהדרו מבוי קברי וכל שפנ בשעה שהולכים עם המת לבית הקברות וחוררים מבית הקברות, שאז אין כחו חזק כל כך ובכל יכולות לדחותו על ידי תקיעת שופר.
(דף קצ' ע"ב, ובביאורינו כרך ח עט' רב)

קול השופר דוחה את בח השטן
פתח רבי שמעון ואמיר לפרש מש"כ וכי תבואו מלחמה בארץכם על הארץ הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות נזכרותם לפני ה' אלהיכם ונושעתם מאובייכם, וידיקנא על הארץ דא מלאך המות ודיקתי והתבונתי שם"כ על צר, שהוא מלאך המות הנקרא צר, כי הוא הצורר אתכם פדר וקטיל לבני נשא הצורר אתכם תמיד וממית את בני אדם, ובאי לקטיל אחרניין ורוצה להמית עוד אחרים המלויים את המתים, מיי פקנתייה מה תקנותו להנצל ממנה, ואמר הכתוב והרעותם פי' בכלל מצוה זו הוא לתקוע בשופר בהלויה המת, וזה נלמד بكل וחומר, כי מה אם בראש השנה דהוא יומא דינא לעילא אם בריה שהוא יום הדין לעמלה, האי מלאך המות נחית לתפא בגין לאשכח בעובדין לבני נשא זה מלאך המות יורד למטה כדי להשגיח במשיהם של בני אדם, וסלקק לעילא לאסטה לוז ולעלות

שבח דא שיירטא

ובעניין לימוד זוהר הקדוש אמר בשם הקדוש ר' אהרון מזיטאמיר
כי התיבות והדיבור של זוהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתרוך.
(שאית ישראל שעור התקשות שער א')

הזהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבר"

פורמט כיס
"זבלטך בדרכ"
מהדורות ר' יוסף
צבי ברגען
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל [cm 24/17]

פורמט ביוני - מהדורות ר' הערשל ועובד
(cm 17/12)

02-50-222-33